

Рецензія
на освітньо-професійну програму
Спеціальна освіта (Логопедія)
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю А6 Спеціальна освіта
спеціалізацією А6. 01 Логопедія,
галузі знань А Освіта,
Кам'янець-Подільського національного університету
імені Івана Огієнка

Сьогодення вищої освіти в Україні означена гострою потребою підготовки висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців у сфері спеціальної освіти, зокрема у логопедії.

Освітньо-професійна програма (ОПП) другого (магістерського) рівня, яка реалізується за спеціальністю А6 Спеціальна освіта, спеціалізацією А6.01 Логопедія, є досить актуальною в умовах зростаючого суспільного запиту на фахівців, спроможних на високому рівні забезпечувати логопедичну допомогу як дітям, так і дорослим. Вона враховує актуальні вимоги ринку праці, що формується у контексті збільшення осіб з порушеннями мовлення через віну, розв'язано росією, відображає сучасні тенденції науково-практичної підготовки вчителів-логопедів.

Розробниками ОПП чітко визначена мета: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної освіти (логопедії) на засадах партнерської взаємодії; проводити дослідження; створювати та впроваджувати сучасну логопедичну науку в освітніх та позаосвітніх установах; поширювати кращу практику корекційно-розвиткової, освітньо-виховної та просвітницької роботи з особами з порушеннями мовлення.

Вагомий акцент у ОПП зроблено на практичному аспекті професійної діяльності, набутті відповідних компетентностей та програмних результатів фахівцями, що зумовлює її актуальність, а також забезпечує широкий спектр можливостей для працевлаштування майбутніх магістрів зі спеціальної освіти за спеціалізацією Логопедія та ефективного подальшого навчання на програмах третього освітньо-наукового рівня вищої освіти.

Послідовність вивчення обов'язкових освітніх компонентів, можливість скористатися вибіркокими освітніми компонентами узгоджуються зі структурно-логічною схемою підготовки здобувачів та покликані сприяти забезпеченню відповідності програмних результатів навчання запитам роботодавців.

Безперечною перевагою ОПП є чітко виражена практична спрямованість, що реалізується у різних видах практик, як-то: виробнича науково-дослідна

практика з проведення досліджень у логопедії, виробнича логопедична практика у реабілітаційних центрах, виробнича логопедична практика в закладах освіти з інклюзивним навчанням, виробнича логопедична практика в інклюзивно-ресурсних центрах.

ОПП має чітку структуру, доповнена структурно-логічною схемою. Блок вибіркових освітніх компонентів, включений до програми, дає можливість здобувачам формувати індивідуальну освітню траєкторію та, водночас, орієнтований на можливість розширення фахових компетентностей у сфері практичної логопедії.

У цілому освітньо-професійна програма Спеціальна освіта (Логопедія) для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта, спеціалізації А6.01 Логопедія відповідає вимогам до освітніх програм даного типу, передбачає цілісний розвиток як науково-дослідницького потенціалу здобувачів, так і їх практичної підготовки. Наявні усі підстави для позитивного оцінювання рецензованої програми її впровадження у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка.

Рецензент

кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри логопедії і логопсихології
УДУ імені Михайла Драгоманова

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму
Спеціальна освіта (Логопедія)
зі спеціальності А6 Спеціальна освіта (спеціалізація А6 Логопедія)
галузі знань А Освіта
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

Оновлена редакція освітньо-професійної програми Спеціальна освіта (Логопедія) другого (магістерського) рівня вищої освіти, розроблена науково-педагогічними працівниками кафедри логопедії та спеціальних методик Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, є сучасною, структурно обґрунтованою та такою, що відповідає чинним вимогам нормативно-правових документів у сфері вищої та спеціальної освіти.

Програма є актуальною з огляду на потребу системи освіти України у висококваліфікованих вчителях-логопедів, здатних здійснювати корекційно-розвивальну, діагностичну, консультативну та педагогічну діяльність в умовах спеціальної та інклюзивної освіти. Вона розроблена відповідно до вимог спеціальності 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 Освіта/Педагогіка для другого (магістерського) рівня вищої освіти (затверджено та введено в дію наказом МОН України від 05.01.2021 р. № 28), а також професійного стандарту на групу професій «Вчитель-логопед», «Логопед», схваленого рішенням Національного агентства кваліфікацій № 16 від 12 вересня 2024 року, що забезпечує її відповідність сучасним вимогам професійної підготовки. Мета програми чітко сформульована та спрямована на підготовку фахівців, здатних розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері логопедії. Зміст програми охоплює широке коло дисциплін, що забезпечують фундаментальну, професійну, практичну та дослідницьку підготовку.

ОПП ґрунтується на чітко визначеному переліку загальних, спеціальних та інтегральної компетентностей. Наведена в програмі матриця забезпечує прозорість зіставлення компетентностей і результатів навчання з освітніми компонентами.

Практична підготовка здобувачів освіти представлена у програмі комплексно і системно, передбачає чотири види практик, що забезпечують формування фахових компетентностей у різних закладах освіти та реабілітаційних установах.

Програма вирізняється високим ступенем науковості та інноваційності, що проявляється у використанні сучасних методів логопедичної діагностики й корекції та стимулюванні дослідницької активності здобувачів.

Випускники програми мають широкий спектр можливостей працевлаштування в закладах дошкільної, загальної середньої, спеціальної освіти та інклюзивним навчанням, інклюзивно-ресурсних і реабілітаційних центрах.

Водночас вважаємо за доцільне звернути увагу на коректність уживаної термінології, зокрема замінити словосполучення «інклюзивна форма навчання» на більш усталені варіанти — «інклюзивне навчання» або «інклюзивна освіта».

Загалом, освітньо-професійна програма Спеціальна освіта (Логопедія) Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка щодо підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, є якісним, сучасним та професійно спрямованим документом, який забезпечує підготовку компетентних майбутніх фахівців у галузі логопедії. Програма розроблена відповідно до чинних вимог, заслуговує на схвальну оцінку та може бути рекомендована до затвердження та подальшого впровадження в освітній процес ЗВО.

Рецензент

д.п.н., професор кафедри спеціальної та
інклюзивної освіти
Волинського національного університету
імені Лесі Українки

І.І.Сидорук

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Спеціальна освіта (Логопедія)»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю А6 Спеціальна освіта (за спеціалізаціями),
спеціалізації А6.01 Логопедія,
Кам'янець-Подільського національного університету
імені Івана Огієнка

Освітньо-професійна програма «Спеціальна освіта (Логопедія)» другого (магістерського) рівня вищої освіти, розроблена науково-педагогічними працівниками кафедри логопедії та спеціальних методик Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, повною мірою відповідає сучасним тенденціям розвитку спеціальної освіти та актуальним потребам освітньої галузі. Програма спрямована на формування системи професійних компетентностей майбутніх фахівців спеціальної освіти, зокрема вчителів-логопедів, і забезпечує належний рівень їх професійної, корекційно-розвиткової та організаційно-методичної діяльності.

Рецензована освітньо-професійна програма передбачає раціонально сформований перелік освітніх компонентів, чотири виробничі практики, виконання кваліфікаційної роботи та проходження атестації, що в сукупності сприяє формуванню й удосконаленню професійних умінь і навичок, необхідних для успішного виконання функціональних обов'язків вчителя-логопеда з освітнім ступенем магістра.

Освітні компоненти програми структуровано логічно та послідовно розподілено за семестрами навчання, що забезпечує поетапне засвоєння теоретичних знань і їх практичне закріплення під час проходження виробничих практик.

Узагальнена характеристика освітньо-професійної програми «Спеціальна освіта (Логопедія)» дає підстави стверджувати, що вона відповідає Стандарту вищої освіти України за другим (магістерським) рівнем підготовки за спеціальністю «Спеціальна освіта», враховує вимоги Професійного стандарту до групи професій «вчитель-логопед» та може бути рекомендована до впровадження в освітній процес підготовки магістрів у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка.

Рецензент:

кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри спеціальної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка

Мар'яна ПОРОДЬКО

Підпис *Мар'яни Породько*
ПІДТВЕРДЖУЮ
Зав. ВК ЛНУ ім. І. Франка *Мартен*
Мартен

Рецензія
на ОПП Спеціальна освіта (Логопедія)
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю А6 Спеціальна освіта
спеціалізацією А6.01 Логопедія,
галузі знань А Освіта,
Кам'янець-Подільського національного університету
імені Івана Огієнка

Освітньо-професійна програма «Спеціальна освіта (Логопедія)» другого (магістерського) рівня вищої освіти розроблена відповідно до чинних нормативно-правових документів у сфері вищої освіти України, Стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» (магістерський рівень) та Професійного стандарту вчителя-логопеда, а також з урахуванням сучасних вимог до професійної підготовки фахівців у галузі спеціальної та інклюзивної освіти. Вона є самостійною та цілісною за змістом підготовки магістрів у сфері спеціальної освіти (логопедії) і водночас логічним продовженням бакалаврської підготовки, спрямованим на поглиблення й удосконалення професійних знань, умінь і компетентностей здобувачів відповідно до завдань магістерського рівня.

Структура програми є логічно побудованою, цілісною та спрямованою на формування у здобувачів вищої освіти професійних компетентностей, необхідних для здійснення корекційно-розвивальної, реабілітаційної, науково-дослідної та консультативної діяльності відповідно до обраної професії, а також для розв'язання складних задач дослідницького та інноваційного характеру, що відповідає рівню підготовки магістра.

Зміст ОПП включає блоки обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів загальної і професійної підготовки, що забезпечує системність, послідовність та наступність фахового становлення майбутніх учителів-логопедів. Освітні компоненти загальної підготовки (зокрема методика наукових досліджень, іноземна мова за професійним спрямуванням) створюють належне підґрунтя для розвитку наукового мислення, дослідницької культури, академічної доброчесності та професійної мобільності здобувачів вищої освіти.

Освітні компоненти професійної підготовки відзначаються актуальністю, сучасною спрямованістю та вираженою практичною значущістю. Особливої цінності набувають дисципліни, орієнтовані на роботу з особами з комбінованими, неврологічними та посттравматичними мовленнєвими порушеннями, афазіями, розладами спектра аутизму, а також освітні компоненти, присвячені оцінюванню та відновленню навичок ковання, психолінгвістиці й інноваційній діяльності логопеда. Такий зміст повною мірою відповідає сучасним викликам розвитку логопедії в умовах інклюзивного навчання та розбудови системи комплексної реабілітації.

Вагомою перевагою освітньо-професійної програми є значний обсяг практичної підготовки, який включає різні види виробничих практик у в

різних закладах освіти та інклюзивно-ресурсних центрах. Це забезпечує формування у здобувачів практичних навичок професійної діяльності, готовності до роботи в міждисциплінарних командах супроводу, а також здатності застосовувати теоретичні знання у реальних умовах професійної практики відповідно до вимог професійного стандарту.

Наявність вибіркових освітніх компонентів сприяє індивідуалізації освітньої траєкторії здобувачів, розвитку їхніх професійних інтересів та поглибленню спеціалізації відповідно до актуальних потреб ринку праці та освітньо-реабілітаційної практики. Завершальним етапом підготовки є виконання кваліфікаційної роботи та проходження атестації, що відповідає вимогам до підготовки магістра і забезпечує комплексну перевірку рівня сформованості професійних, дослідницьких та аналітичних компетентностей.

Загальний обсяг освітньої програми становить 90 кредитів ЄКТС, що повністю відповідає вимогам підготовки на магістерському рівні вищої освіти. Форми підсумкового контролю є різноманітними, адекватними змісту освітніх компонентів та сприяють об'єктивному оцінюванню досягнутих результатів навчання.

Освітньо-професійна програма вирізняється системністю та динамічністю, що створює належні умови для її подальшого розвитку відповідно до змін у сфері спеціальної та інклюзивної освіти. Поглиблення окремих акцентів у результатах навчання та практичній підготовці здобувачів, зокрема в частині аналітико-документаційної діяльності, консультативної взаємодії з учасниками освітнього процесу, прийняття професійних рішень та наставництва у межах міждисциплінарної співпраці, сприятиме розширенню можливостей програми та подальшому зміцненню її відповідності сучасним підходам до магістерської підготовки вчителів-логопедів.

У цілому освітньо-професійна програма «Спеціальна освіта (Логопедія)» другого (магістерського) рівня вищої освіти є сучасною, змістовно наповненою, практико-орієнтованою та такою, що забезпечує якісну підготовку конкурентоспроможних фахівців у сфері логопедії. Програму можна рекомендувати до впровадження та реалізації у закладах вищої освіти.

Кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти
Факультету психології, соціальної роботи
та спеціальної освіти
Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка

Наталія БАБИЧ